

RHODOS

informace
2003

Ing. Jiří Stránský

Když vládce bohů Zeus rozděloval Zemi, byl bůh slunce Helios právě na své každodenní cestě po nebi a tak se na něj nedostalo. Stěžoval si proto a Zeus mu přičaroval právě takhle nádherný ostrůvek. Helios ho pak pojmenoval po své milence Rhodě.

ZÁKLADNÍ INFORMACE

Místopis

Ostrov Rhodos (řecky Rodos) leží v Egejském moři, které je součástí moře Středozemního.

Ostrov patří do souostroví Dodekanesos (Jižní Sporady). To tvoří 32 ostrovů a ostrůvků, z nich 14 obydlených. Největším z nich (a současně čtvrtým největším z řeckých ostrovů) je právě Rhodos. Tvar má oválný s hlavní osou směřující od SV k JZ. Jeho délka činí 78 km, největší šířka 30 km, plocha 1398 km². Uváděná délka pobřeží 220 km. Nejvyšší horou je se svými 1215 m n.m. Ataviros. Žije zde 91 tisíc obyvatel, z nich takřka polovina v hlavním městě. Leží velice blízko Turecka - tamní pevnina je vzdálena pouhých 10 Nm severně.

Z ostatních míst souostroví dlužno uvést alespoň známý Kos a na trase k němu situovaný Tilos a Nisyros.

Hlavní město

Hlavním městem ostrova je Rhodos. Je třeba podrobněji se o něm zmínit nejenom proto, že je východiskem plavby kolem ostrova i v souostroví.

Tudy totiž opravdu kráčela Paní historie. Již v období let 1000-500 před Kristem tu existovaly tři řecké státečky: Lindos, Kamiros a Ialysos. Ty se kolem r. 400 před Kr. spojují a zakládají město Rhodos. Úžasným počinem té doby byl Kolos, třiatřicet metrů vysoká gigantická socha boha Helia, symbolicky strážící vjezd do antického přístavu Mandraki, současně sloužící jako maják. Jejím autorem byl r. 282 před Kr. sochař Chares z Lindu.

Kolos Rhódský

Socha se nedochovala, po necelých šedesáti letech existence ji v r. 225 před Kr. smetlo do moře zemětřesení. Její věhlas ji nicméně zařadil mezi divy světa. Na pahorku, nazývaném dnes Mt. Smith vzniká také chrámový okrsek s Apollonovým chrámem, stadionem a divadlem, pod ním antické město.

V letech 164 před Kr.-395 po Kr. tu pak pro změnu vládnou Římané. Nejvýznamnějším obdobím jsou ale pro ostrov roky 1309-1522. To se sem totiž po opuštění Svaté země uchylují Johanité (pozdější Křižáci). A ti na severním cípu ostrova budují na svou dobu nevídaně opevněné město. Takřka 5 km dvojité hrady, 11 bran, spousta honosných staveb - vjezd do přístavu stráží pevnost St. Nikolas (Sv. Mikuláš).

Moc a bohatství. To samozřejmě láká Turky. V roce 1522 jim sice opevnění odolalo, oni ale nakonec vytrvalou bloádou město vyhladověli.

Po čestné kapitulaci, kterou obráncům umožnil paša Sulejman Nádherný, odcházejí johanité v čele s velmistrem řádu na Ma1tu. Turci pak vtisknou městu svůj ráz - staví se mešity (nejkrásnější z nich Rejaba Paši a Sulejmanova) a lázně, zakládají školy a hřbitovy.

Turky střídají za první světové války v r.1912 Italové, po druhé světové válce je Rhodos v r.1947 předán Řecku.

Vedle Starého města vzniká na nejsevernějším cípu ostrova moderní City s hotely, kasinem, akváriem. Na opačné straně, směrem do vnitrozemí pak najdete architektonicky bezduché ulice, sídliště, nákupní centra. Za zmínku zde stojí snad jen městský park Rodini s antickou nekropolí.

Naopak - Staré město a přístav zaujmou každého zachovalými památkami a neopakovatelnou atmosférou stovek obchůdků, restaurací, kavárniček. Kupodivu i ve městě je moře teplé a čisté. Koupání a surfování se odbývají na západní straně městského cípu, na východní jsou přístavy.

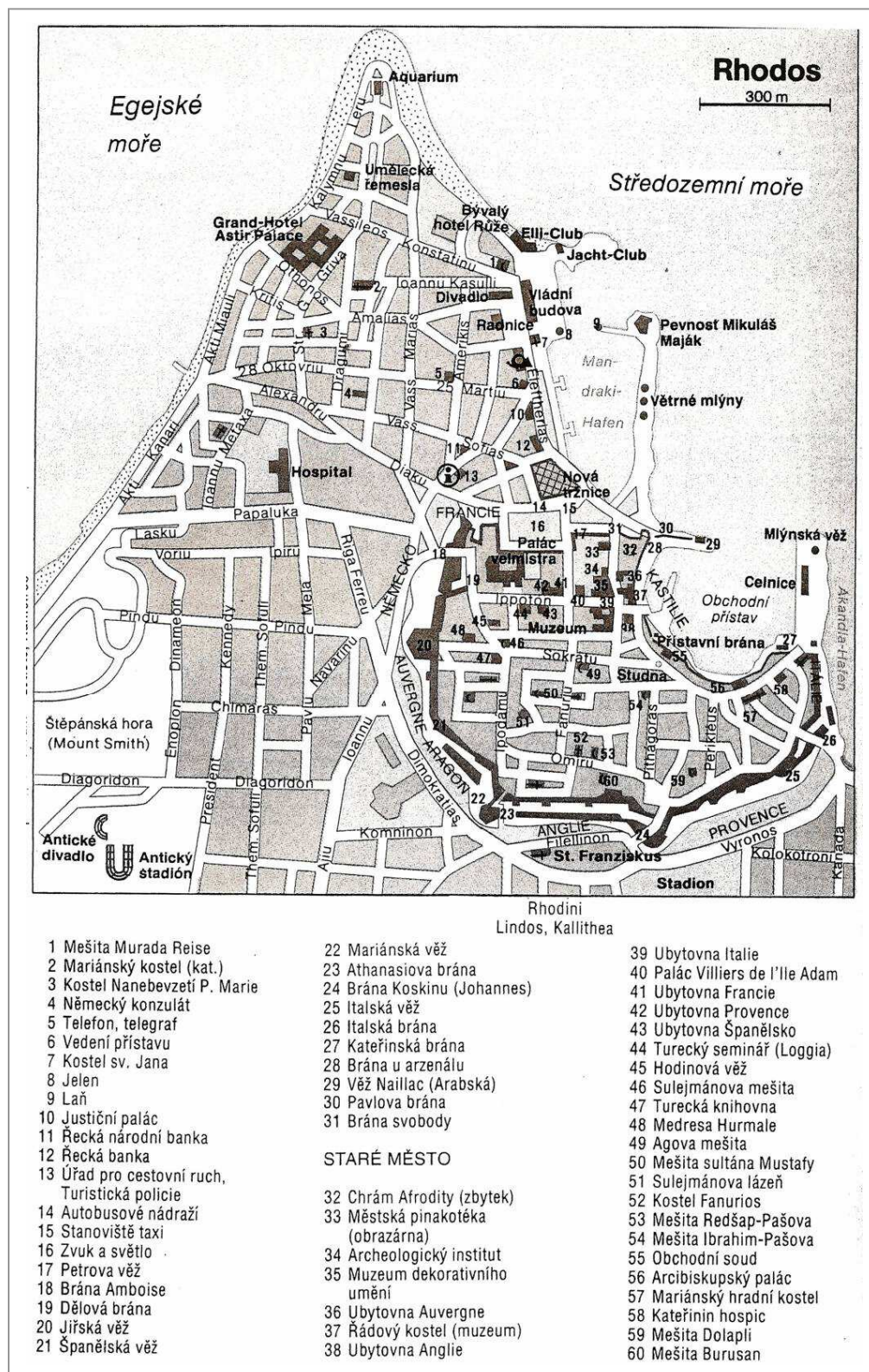
Další přímořské zajímavosti ostrova

východní pobřeží (Levantský záliv)

Thermes Kallithea - lázně vznikly poblíž hlavního města na východním pobřeží ostrova za éry Italů, po první světové válce - architektem díla pojednaného v orientálním stylu byl Pietro Lombardi.

vjezd do přístavu Mandraki se sloupky, v pozadí pevnost Agois Nikolaos

výhled z mola Mandraki na obchodní přístav Akandia

objekt správy Mariny v Mandraki s čerpací stanicí

ROJ

pevnost St. Nikolas

Pavilon nad sirným pramenem na konci malého skalnatého zálivu i vlastní lázně byly za druhé světové války Brity bombardovány a dosti poničeny, dnes se celý areál - přestože se pramen ztratil - postupně opravuje. I tak je to jedno z nejkrásnějších zákoutí Rhodu.

Ladiko - vesnička se proslavila nádhernou kamenitou zátokou s malou písčnou pláží, pojmenovanou jako zátoka Anthony Quinna. Tento známý herec tu natáčel spolu s Gregory Peckem scény do filmu Děla z Navaronne. Proto mu řecká vojenská vláda tuto zátoku z vděčnosti věnovala na tom, že pozdější demokratická vláda věnování prohlásila za neplatné. Název té pláže prostě už zůstal.

Moni Tsampika - opuštěný klášter s kostelem Panagia (Matky Boží). Významné poutní místo, slavnosti tu probíhají vždy ve dnech 7 - 8. září. Pod klášterem se nachází jedna z nejkrásnějších písčitých pláží ostrova.

Lindos - nad dvěma zátokami a vesnicí s 950 obyvateli se na 116 m vysokém pahorku nalézají pozůstatky antické akropole s Athéniným chrámem. Rozměrný reliéf lodi na úpatí skály z 2. století před Kr. připomíná zdejšího admirála Hagesandra, jednoho z nejvýznamnějších námořníků své doby. Ještě ve středověku bylo místo proslulé svými kapitány, kteří se sem z plaveb vraceli do svých honosných kapitánských domků. Ty jsou pak spolu s kostelem Panagia (světoznámé fresky mnicha Gregoria) a johanitskou pevností největší turistickou atrakcí místa.

Jachtaře zaujmou obě zátoky: velká severní s pláží, strážena Kleobulovým mausoleem a menší jižní, nazývaná zátokou Agios Pavlos - tady totiž údajně přistál a vystoupil na břeh apoštol Pavel s úmyslem obrátit místní na křesťanství.

SAITOL

lázně Kallitehea – vjezd do zátoky

lázně Kallitehea – závěr zátoky s opěvněným břehem

Akra Prasonisi - neobydlený ostrůvek, spojený v jižním cípem ostrova písčnou kosou. Ráj surfařů.

západní pobřeží (Egejské moře)

Monolithos - zřícenina johanitského hradu z 15.století a kaple Agios Georgios (Sv.Jiří) na skalnatém suku. Od moře to sem není daleko, jen těch 240 metrů výškového rozdílu dá zabrat. Výhled (zejména večerní) však stojí zato: jižně mys Fourni, severozápadně mys Armenistis, v dáli ostrov Chalki.

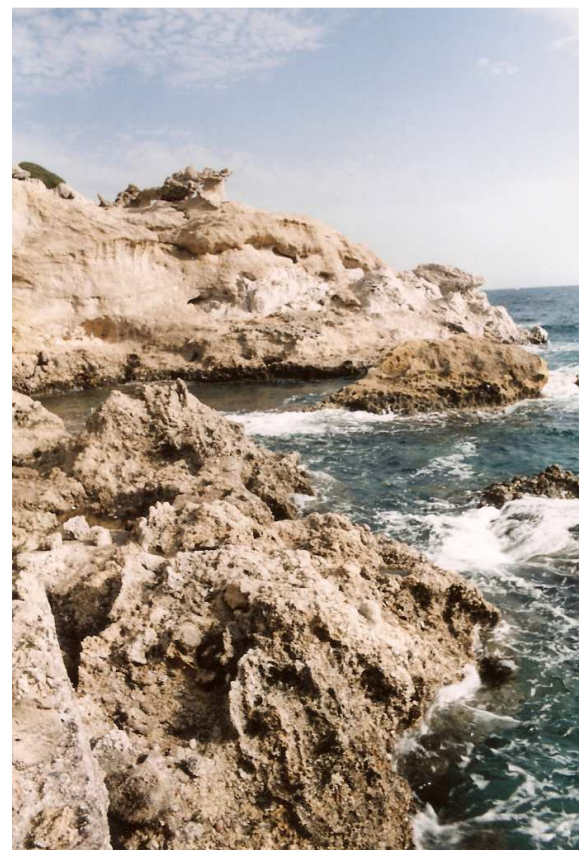
Ostrov Chalki (plocha 28 km², nejvyšší vrchol 593 m n.m.) - ostrov bez porostů a vody. Přístav Chalki (Nimborio) v zátoce na JV cípu. Kostel Agios Nikolaos (Sv. Mikuláše, patrona rybářů) s údajně nejvyšší zvonici v Dodekanesos.

Ostrov Alimia (plocha 8 km², nejvyšší vrchol 262 m n.m.) - neobydlený půvabný ostrůvek s krásnou velkou zátokou a pěknou opuštěnou pláží na JZ straně. Při zátoci polorozpadlý klášter s kostelem Agios Georgios.

Filerimos - Pahorek převyšující hladinu moře o 267 metrů, nalézající se západně města Rodos. Obrovský betonový kříž s vyhlídkovou plošinou. Památky třech tisíciletí: malý Athénin chrám, klášter, kostely, vše chráněno johanity zbudovanými hradbami.

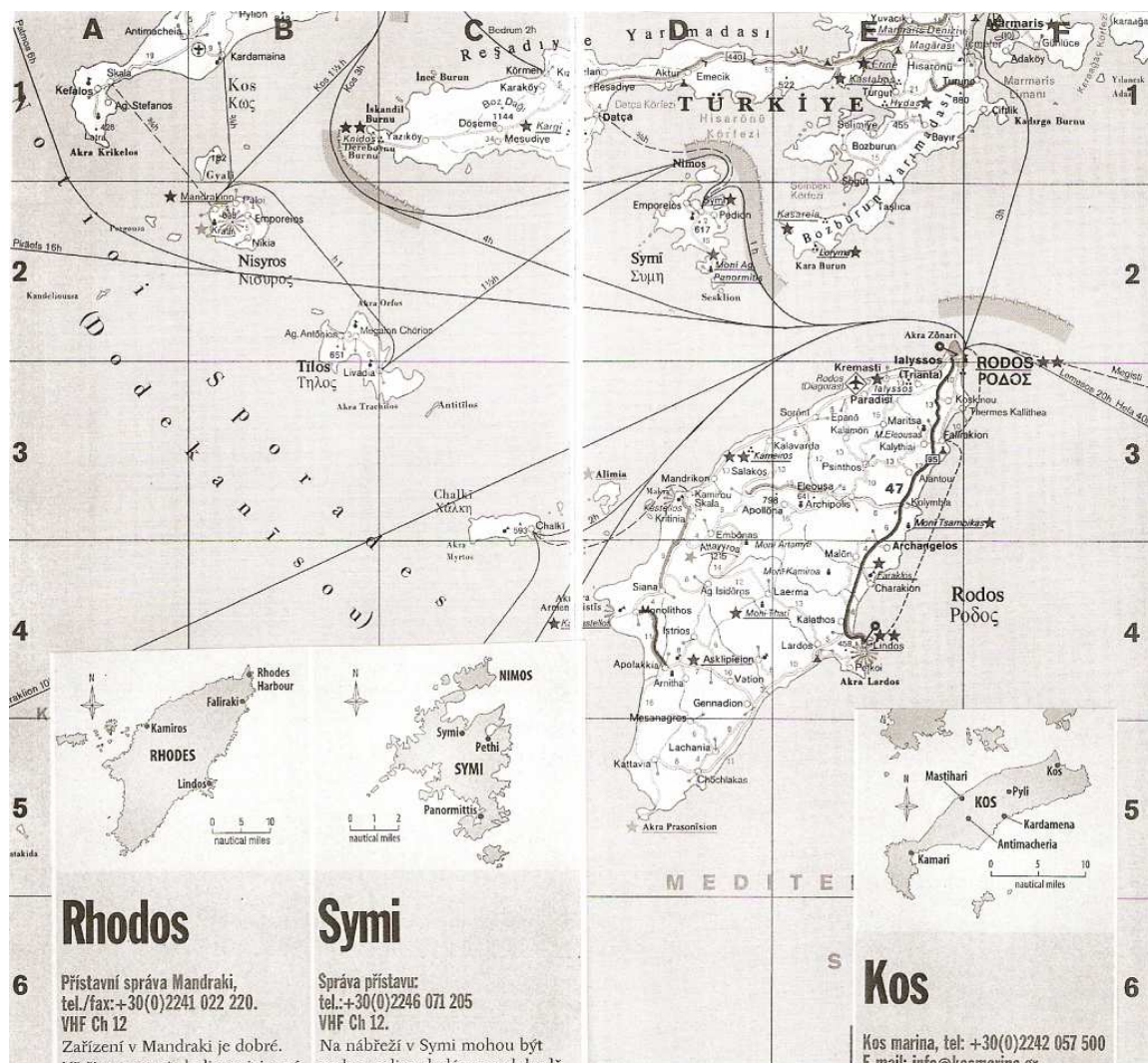
Počasí

Příznivé počasí panuje na Rhodu od května do října - v květnu je ještě chladná voda, koncem října někdy přichází déšť. Slunce tu svítí díky bohu Heliovi skoro pořád.

pobřeží a moře východního pobřeží

měsíc	teplota vzduchu den / noc	teplota vody	sluneční svit (hod)	deštivé dny
květen	25/15	19	10	3
červen	30/19	21	12	0
červenec	32/21	23	13	0
srpen	33/22	25	12	0
září	29/19	24	11	1
říjen	25/15	22	8	5

Rhodos

Přístavní správa Mandraki,
tel./fax: +30(0)2241 022 220.
VHF Ch 12

Zařízení v Mandraki je dobré. Většina oprav je k dispozici a náhradní díly mohou být během několika dnů obstarány z Pireu. V přístavu Mandraki zimuje spousta lodí. Je nezbytné rezervovat místo předem. Kontakt: Nerus Boatyard, Odos Australis 19, Rhodes Dodecanese. Denní trajekty na Pireus přes Krétu nebo jižní Kyklady. Kosta (tel:+30(0)2241 026 217) je oblíbené a dobré místo v Turecké čtvrti starého města. Thomas & Charlotte's Taverna (tel:+30(0)2241 073 557) v nové části města západně od přístavu nabízí některé chutné řecké speciality za dobrou cenu. Nisyros (tel:+30(0)2241 031 741) na zeleném nádvoří starého města nabízí velký výběr místních jídel.

Symi

Správa přístavu:
tel.: +30(0)2246 071 205
VHF Ch 12.

Na nábreží v Symi mohou být voda a palivo dodány po dohodě s přístavní službou. Dobré místo k dokoupení zásob. Oblíbeným způsobem, jak procestovat ostrov, je pronájem motorky. V přístavu je bankomat. Web: www.symi-island.com. Pokud se chcete rozmazlovat, na severní straně přístavu je luxusní hotel Aliki (tel:+30(0)2246 071 665), který má pět pokojů s balkónem a úžasným výhledem na moře. Denní výletní trajekty do Turecka a na Rhodos. Estiatorio Mythos (tel:+30(0)2246 071 488) je jižně od nábreží poblíž místa, kde stojí taxi. Neokázalé, avšak velice kvalitní jídlo. O Meraklis Taverna (tel:+30(0)2246 071 003), zastrčená za bankou Agios Ioannis v oblasti Giasco, nabízí jídla na grilu.

Kos

Kos marina, tel: +30(0)2242 057 500
E-mail: info@kosmarina.gr
Web: www.kosmarina.gr
VHF Ch 77

volací signál „Kos marina“

Místa pro lodě u pontonu jsou plně vybavena. Letiště Kos: tel:+30(0)2242 051 229. Cena za taxi okolo 13 eur, avšak v případě, že s někým sdílíte taxi, ujistěte se, že řidič nechce účtovat každému z vás. Trajekty jezdí ke všem ostrovům Dodecanese. Denní výlety z Kosu do Bodrumu. Rybí hostinu nabízí Nick the Fisherman (Taverna Nickolas, tel:+30(0)2242 023 098) na Ave-rofu, která je kousek severozápadně od přístavu. Petrino (tel: +30(0)2242 027 251) východně od Agory na Plateia Ioannou Theologou je stylová a luxusní restaurace s nádhernou zahradou, kde rádi jedí členové královské rodiny.

přehledná situace oblasti

JACHTAŘSKÉ INFORMACE

Předpisy

V oblasti platí mezinárodní předpisy Colreg, Solas, Marpol. Značení plavební dráhy odpovídá předpisu IALA, přičemž:

- boční značení je instalováno pro oblast A - to znamená, že při plavbě z moře do přístavu necháváme červené válcové bóje po levé, zelené kužele po pravé straně - při výjezdu z přístavu naopak
- kardinální značení platí ve své základní podobě

Značení je ale instalováno - řečeno obrazně - dosti úsporně.

Mapy a průvodce

K popsání oblasti se vztahují zejména tyto mapy:
německé (Bundesamt für Seeschifffahrt)

číslo 678 - celý ostrov s bezprostředním okolím - cena 22,50 €

anglické (Admiralty Charts)

číslo 1055 - jen S polovina ostrova, zato včetně tureckého pobřeží a ostrova Koscena 32 €

Příručky:

německé

Gerd Radspieler: Griechenland - Band 3 - Dodekanesos, Kreta - cena 26 €
Kramer: Hafenführer Ägäis - cena 29 €

anglické

Heikell: Greek Water Pilot - cena 65 €

Uvedené pomůcky možno zakoupit ve Vídni v prodejnách následujících firem:

Freytag a Berndt, A-1010 Wien, Kohlmarkt 9 - www.freytagberndt.com

Bernwieser, A 1140 Wien, Kienmayergasse 9 - www.bernwieser.at

Akra Prasonisi

PRAKTICKÉ INFORMACE

Přístupová trasa

Vzhledem k značné odlehlosti (z Prahy na Rhodos je to vzdušnou čarou 1800 km) a odlehlejší poloze je v podstatě jedinou možností cestovat letecky. Zpáteční letenka s ČSA stojí 12 tisíc Kč, k tomu ještě letištní poplatky 1.500 Kč.

Čenově výhodnější je využití charterových letů cestovních kanceláří - např. CK Fischer létá na Rhodos od května do konce října a na palubě zejména počátkem a koncem sezóny vždy najdete místo. I v případě rozhodnutí na poslední chvíli (last moment) je v tomto období reálné v marině pronajmout loď bez předchozí rezervace - lépe je samozřejmě do mariny pro jistotu zavolat.

Z letiště do města jezdí autobus, jízdenka do cílové stanice Nea Agora JMandraki (hned vedle je přístav) přijde asi na 2,5 €. Můžete samozřejmě použít i taxi, což při plném obsazení vozu vč. zavazadel nemusí přijít v přepočtu na osobu o mnoho draž.

Kotvení a mariny

Moderní marina, tak jak jsme ze světa zvyklí, na ostrově zatím není. Možnost pronájmu lodí tu ale existuje, a to v hlavním městě v přístavu Mandraki. Kancelář je na samém začátku mola s třemi větrnými mlýny, vybíhajícího k baště Agios Nikolaos. Vedle je stožár s vlajkou a také malá čerpací stanice PHM.

V přístavu Mandraki je možnost vyvázání pouze při levé straně, tedy při zmíněném molu. Pravá strana bazénu při tržnici slouží k vyvazování komerčních plavidel (výletní lodí, čluny potápěčských škol). Stání na kotvě není v přístavu povoleno.

Bašta Agios Nikolaos funguje současně jako maják. Průjezd hrází je zřetelně označen sloupy ozdobenými erbovními zvířaty: nalevo je laň, napravo jelen. Předpolí vjezdu je kryto kosou s bazény Yachtklubu.

Sousední přístav Akandia (dva rozměrné bazény) využívají rybáři a obchodní lodě, jachty zde nekotví.

Nová Marina je ve výstavbě, ve stavu před dokončením, a to na východním pobřeží, asi 3km jižně Starého města. Z centra města, z blízkosti tržnice sem směřuje autobusová linka na Faliraki přes Kallitheu (!), cena jízdenky asi 1 €.

Dalších specializovaných jachtařských přístavů v oblasti není, uvádím alespoň některé jiné typy:

Thermes Kallithea - nádherná malá zátoka, otevřená k severu. Krátké betonové nábřeží s palmami v závěru zátoky po levé straně, vpravo u skal trénují potápěči (pozor na plavce a potápěče dávejte v celé ploše!).

přístav Nimborio na ostrově Chalki

Lindos - velká severní zátoka pod vesnicí - molo napravo slouží k vyvázání komerčních plavidel, u kosy nalevo znemožňuje vyvázání oblodný zához. Kotví se v předpolí, v dostatečné odlehlosti od pláže. Nesmírně malebná malá okrouhlá zátoka Agios Pavlos jižně předešlé, za akropolí. Takřka uzavřená, skvěle chráněná - vjezd průrvou mělčí, pozor na kameny!

Chalki / Nimborio - větší přístav na ostrově Chalki. Leží na trase Rodos-Kréta a dvakrát do týdne tu přistávají i trajekty. Na ostrově chybí voda, dováží se. Vjezd mezi skupinou ostrůvků (největší z nich Nisaki), v přístavu po pravé straně (pod kostelem) molo a upravený úsek břehu (beton).

Skala Kamirou - malý přístav na západním pobřeží Rhodu, odkud vyplouvají denně menší lodě na ostrov Chalki. Upravený břeh (beton) na pravé straně, v zátocce možnost kotvení.

Lindos – severní zátoka s místní pláží

Vzhledem k popsané situaci se v celé oblasti prakticky musíte smířit se stáním na kotvě v zátokách. Mola a upravené břehy jsou využívány místními rybáři. Všude jsou přítomny ale nádherné, často opuštěné pláže.

Zásobování

Na ostrově jako ostatně v celém Řecku platí Euro. A je tu pro našince draho. Potraviny třeba nakoupit v supermarketu, kterých je tu ale jen několik. V porovnání s našimi nejsou nikterak velké a všechny se nalézají v obytných čtvrtích nebo dokonce až na periferii města. Téměř vše je dražší než u nás doma, srovnání snese snad jenom pivo (plechovku místního docela dobrého piva o obsahu 0,3 litru tu lze koupit v ceně 0,40 €, láhev vína Retsina s příchutí pryskyřice o obsahu 0,5 litru již za 1 €).

Ceny v restauracích a kavárnách jsou ale o něčem úplně jiném - sezóna, nesezóna. Běžné řecké jídlo v levnější restauraci tu přijde na 6-8 €, rozměrný a chuťově skvělý zákusek v cukrárně stojí 3 €, gyros nebo souvlaki v placce pita na ulici 2 € a kopeček zmrzliny 1 €. Káva tu přijde v kavárně na 2 €, totéž pivo co na krámě 3 €.

Nicméně restaurace a kavárničky jsou tu půvabné a vy nakonec už pro tu atmosféru někde rozhodně posedíte.

Pohlednic je tu velký výběr, ceny od 0,30 do 0,50 €. Suvenírů je tu nepřehledné množství - posádka jachty zaujmou asi lastury (vcelku dobré ceny), korály a mořské houby (ty jsou ale dosti drahé). Ikony jsou předražené, ty levnější přitom nestojí za nic (jde o přelakované obtisky) - lépe je nakoupit u ruských prodejců doma. Pokud jde o úlitbu manželce, pak snad ještě nějaký ten kobereček.

Klíčové je zejména dostatečné zásobení lodi vodou a pohonnými hmotami. Vše musíte zajistit v Mandraki, na trase už není prakticky příležitost.

ROJL

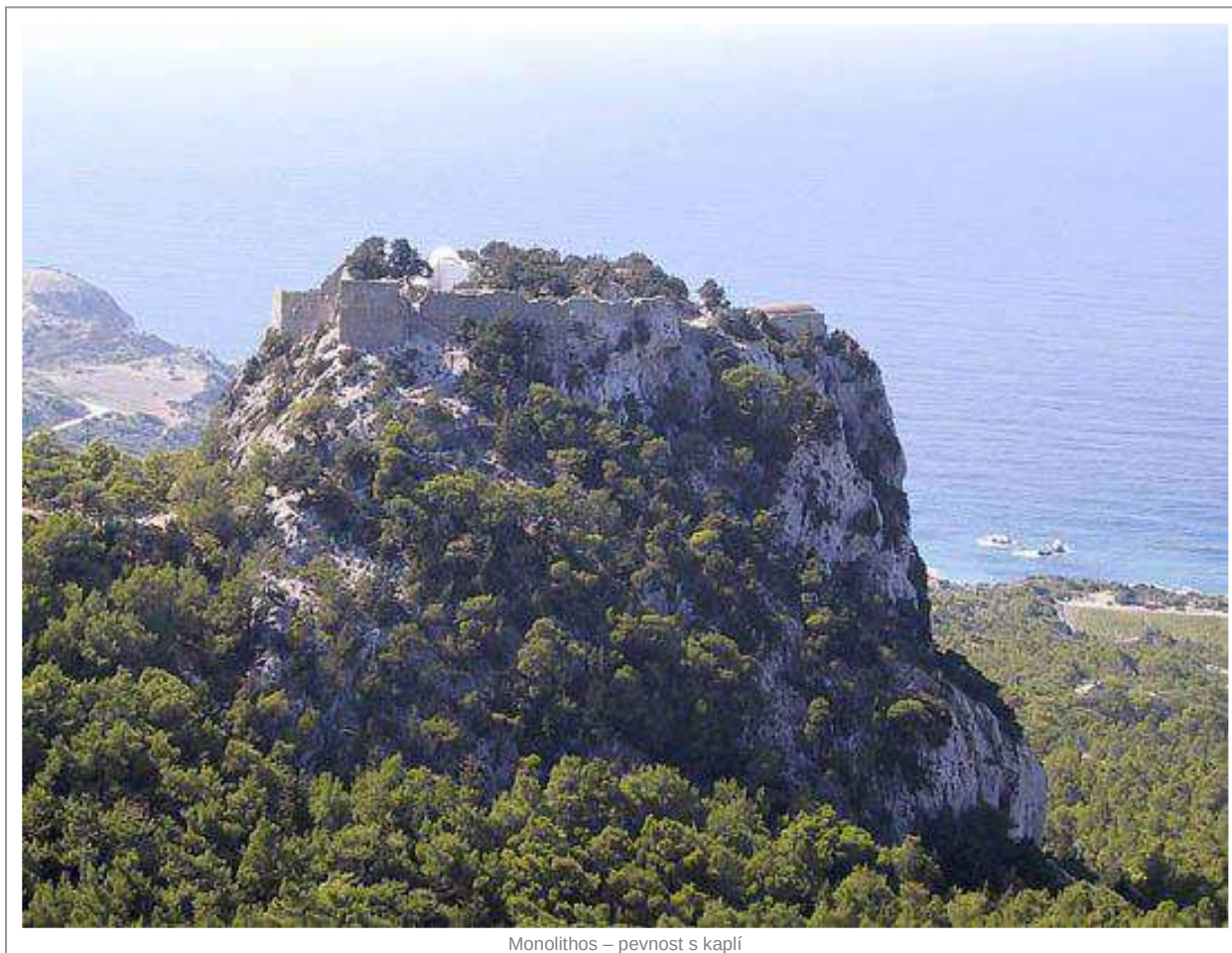
Lindos – letecký pohled na akropol, vesnici a moře

Lindos – jižní zátoka Agios a Pavlos

TO DO

Monolithos – pevnost s kaplí

Návrh trasy

Doporučuji trasu:

Rhodos/Mandraki - Kallithea Thermes - Lindos - Akra Prasonisi - Chalki - Alimia Rhodos

Ta se dá bez problémů absolvovat za týden (neměli byste přitom uplout více než 200 Nm).

Vyrazíte-li na čtrnáct dní, rozšířte plavbu o další ostrovy. Z Chalki odbočte na Tilos, Nisyros a Kos - při zpáteční cestě z Kosu se můžete zastavit na Symi. Na této trase sledujte obezřetně rozhraní řecko-tureckých teritoriálních vod, Turci dokáží být vůči lodím plujícím pod řeckou vlajkou velmi nepříjemní!

Hranice prochází v nevelké odlehlosti:

u ostrova Kos	2,5 Nm	E
u ostrova Nisyros	7,0 Nm	NE
u ostrova Symi	2,0-3,0 Nm	N-E
u ostrova Rhodu	3,0 Nm	N

Větry

Nepříjemným větrem je meltemi. Je to vítr silný, od 50 Beauforta výše a vane od NW. Trvá i několik dní. Typickým obdobím tohoto větru je konec června, červenec a srpen. Velice silný vítr ze sektoru W, NW se může objevit s deští i koncem října.

Při slabších větrech z těchto směrů je plavba kolem ostrova zážitkem - přes 90% trasy absolvujeme na bočním větru.

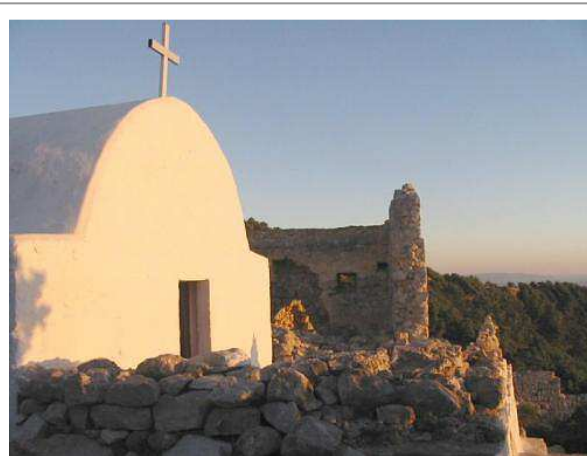
Pokud však vítr hodně zesílí, je dobré plachtit jen podél východního pobřeží, které je také zajímavější. A pokud se v takovém období rozhodneme ostrov obeplout, pak volíme trasu nejprve podél západního pobřeží směrem SW dolů a poté podél východního pobřeží směrem NE nahoru.

Mořské proudy

Směřují od turecké pevniny k Rhodu, tedy od NE k SW, ale nejsou nikterak výrazné.

Ing. Jiří Stránský

Dukelská 21, Hradec Králové 2, 500 02
tel: 495 539 278, e-mail: stransky@mybox.cz

kaple na pevnosti Monolithos